

Sprawozdanie z udziału w Konferencji Naukowej i Uroczystościach z okazji 140. rocznicy urodzin Adama Chętnika

Dnia 12 grudnia 2025 roku przedstawiciele Stowarzyszenia Wychowanków SGGW, na zaproszenie kierownika Działu Naukowo-Oświatowego pani dr Mirosławy Bednarzak-Libery i dr Janusza Gmitruka - dyrektora Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego wzięli udział w Konferencji Naukowej oraz uroczystościach związanych z obchodami 140. rocznicy urodzin Adama Chętnika.

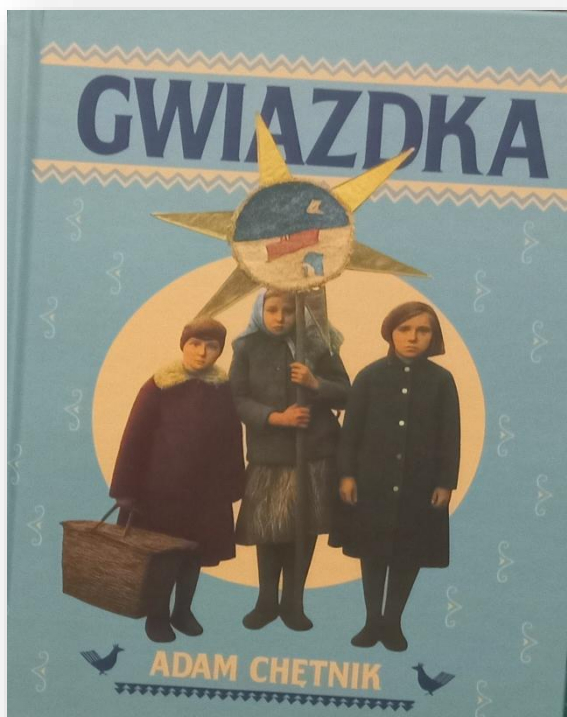

Wydarzenie stanowiło uroczyste podsumowanie całorocznych obchodów poświęconych tej wybitnej postaci – etnografowi, badaczowi Kurpiowszczyzny, pasjonatowi kultury ludowej oraz założycielowi Skansenu Kurpiowskiego w Nowogrodzie. Adam Chętnik zapisał się na trwałe w historii polskiej etnografii oraz ruchu ludowego jako nieustrudzony dokumentalista i propagator dziedzictwa Kurpiów.

dr Janusz Gmitruk i Jacek Chętnik (wnuk) Adama Chętnika

Podczas konferencji ogłoszono szereg interesujących referatów. Wnuk Adama Chętnika – Jacek Chętnik – w osobistym wystąpieniu przybliżył sylwetkę dziadka, wspominając jego życie, pasje i codzienną działalność. Dr Mateusz Ratyński przedstawił Adama Chętnika jako parlamentarzystę, ukazując jego zaangażowanie społeczne i polityczne, natomiast dr Janusz Gmitruk omówił „kurpiowską misję” Chętnika, podkreślając jego wkład w ochronę i popularyzację kultury regionu. Całoroczne obchody oraz towarzyszące im wydarzenia podsumowała Danuta Chętnik, wskazując na ich znaczenie dla zachowania pamięci o dorobku patrona.

Podczas uroczystości wręczono dyplomy ufundowane przez marszałka województwa mazowieckiego - pana Adama Struzika - osobom szczególnie zaangażowanym w promowanie twórczości i dziedzictwa Adama Chętnika, co stanowiło ważny element docenienia pracy badawczej, popularyzatorskiej i edukacyjnej.

Ważnym punktem programu była promocja książki pt. „Gwiazdka” Adama Chętnika, wydanej przez Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego. Publikacja przybliżyła zarówno postać autora, jak i obyczaje Regionu Kurpiowskiego, ukazane na tle codziennego życia i ubarwione opisami indywidualnych, lokalnych wydarzeń. Przedstawia je bezpośredni świadek i uczestnik opisywanych zdarzeń – sam autor książki.

Książka ukazała się 58 lat po śmierci Adama Chętnika i została opracowana na podstawie materiałów tworzonych przez niego w czasie pobytu w okupowanej Warszawie w latach 1944–1945.

Okladka książki „Gwiazdka” Adama Chętnika

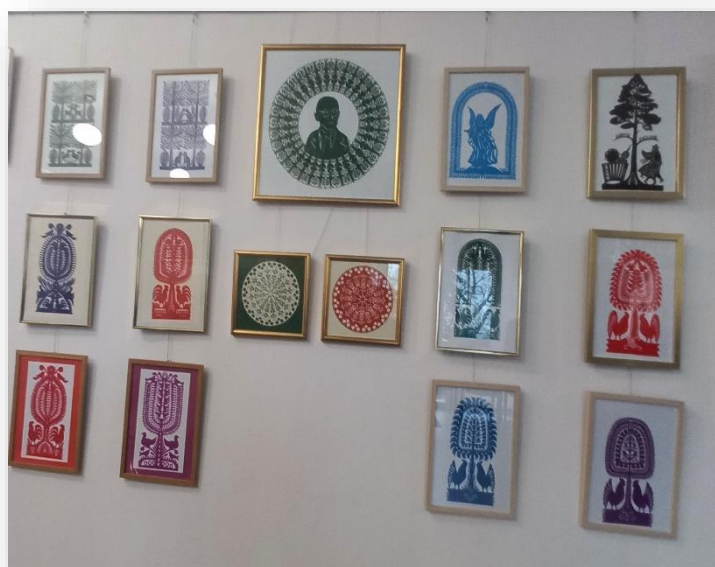
Po części naukowej odbył się występ kapeli kurpiowskiej „Na Dwa i na Trzy” z Nowogrodu, która wspólnie z uczestnikami odśpiewała Hymn Kurpiowski. Zespół zaprezentował również bogaty program artystyczny obejmujący: śpiew kolęd, recytację wierszy z książki „Gwiazdka”, grę na harmonii oraz opowieści o zwyczajach bożonarodzeniowych na Kurpiach, przedstawione przez jedną z członkiń kapeli.

Kapela kurpiowska „Na Dwa i na Trzy”

W czytelni biblioteki uczestnicy mieli okazję obejrzeć wernisaż wystawy „Kurpiowski rok obrzędowy w malarstwie”, a także wystawę wycinanek kurpiowskich autorstwa Wiesławy Bogdańskiej i Apolonii Nowak, które wzbudziły duże zainteresowanie i uznanie odbiorców.

Wystawa „Kurpiowski rok obrzędowy w malarstwie”

Wycinanki i pajęki kurpiowskie

Zwieńczeniem uroczystości była „Wigilia kurpiowska”, na którą gospodarze zaprosili wszystkich uczestników. Przy dźwiękach kolęd wykonywanych przez kapelę kurpiowską i zgromadzonych gości składano sobie serdeczne życzenia oraz delektowano się tradycyjnymi potrawami, takimi jak barszcz z pasztecikami, śledzie, ryba po grecku oraz inne regionalne i świąteczne specjały.

Kurpiowska wigilia

Był to wyjątkowo wartościowy i pięknie spędzony czas – pozwolił nam nie tylko poznać dorobek wybitnego etnografa Kurpiowszczyzny, lecz także pogłębić wiedzę o kulturze i zwyczajach tego regionu, a wszystko to w niepowtarzalnej atmosferze tworzonej przez muzykę kapeli kurpiowskiej.

Opracowanie: Tekst: Elżbieta Milewska

Zdjęcia: Grażyna Skalmierska, Elżbieta Milewska